

Tárgy: letétkezelés szabályainak megszegése

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: 2021. F. 124/10.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a **2021. év június hó 28. napján** megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

határozatot:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd 1 rb. szándékos, folytatólagosan megvalósított fegyelmi vétséget követett el, ezért

600.000 Ft (Hatszázezer forint) pénzbírság

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy a kiszabott pénzbírságot, valamint 80.000,- Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlaszámára.

Indokolás:

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A bejelentő az eljárás alá vont ügyvéd letétkezelésével kapcsolatosan kérte intézkedés megtételét. A beadvány mellékletét képezte egy letéti szerződés és egy ügyvédi megbízást megszüntető okirat.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot elrendelte, erről értesítette az eljárás alá vont ügyvédet és felhívta, hogy nyilatkozatát, illetve a panaszolt ügyben keletkezett iratait 8 napon belül küldje meg a fegyelmi hatóság részére.

Az eljárás alá vont ügyvéd igazoló jelentésében fegyelmi felelősségét vitatta, és amelyhez a letét kifizetéséhez kapcsolódó dokumentumokat csatolt.

A bejelentő a bejelentését kiegészítette.

Az eljárás alá vont ügyvéd kiegészítő nyilatkozatában fegyelmi felelősségét továbbra is vitatta. Csatolta a bejelentővel kötött ügyvédi megbízási szerződést és egy ügyvédi meghatalmazást.

A fegyelmi eljárást kezdeményező határozat szerint az eljárás alá vont ügyvéd az ügyvédi tevékenység ellátása során nem tett eleget a szakmai szabályokat tartalmazó több rendelkezésnek, tevékenységét nem a szakmai előírásoknak megfelelően, legjobb tudása és lelkiismerete szerint látta el, és az okiratszerkesztés és a letétkezelés szabályait is megsértette, amellyel az Üttv. 107. § a) pontjában meghatározott 1 rb. folytatólagosan megvalósított, szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Indítványozta továbbá a kamarai elektronikus letétnyilvántartás megkeresését, melynek az eljáró fegyelmi tanács eleget tett.

A tényállás:

A bejelentő megbízta az eljárás alá vont ügyvédet több, vele szemben jogerősen lezárult büntetőeljárás vonatkozásában perújítási eljárás kezdeményezésére és a perújítási eljárásban való képviselőre. A megbízás tartalma szerint a megbízott kötelezettségét képezte a szükséges dokumentumok beszerzése, a perújítás megengedhetőségének vizsgálata annak megjelölésével, hogy mely ügyekben számíthat a bejelentő pozitív elbírálásra.

A bejelentő a megbízási szerződés 2.2. pontja szerint megbízta az eljárás alá vont ügyvédet azzal is, hogy E.D.P. letevőtől 2.600.000 Ft összeget vegyen letétbe, mivel nevezett ezzel az összeggel tartozik neki és mivel a bejelentő és családja anyagi helyzete megromlott, így azt a letevő teljesíteni kívánja a megbízó felé. A megbízási szerződés 1.5. pontja rögzítette, hogy a megbízó ebből a letétből kívánja teljesíteni az ügyvédi megbízási díjat is, amit a szerződés III.3.2. pontjában 1.200.000 Ft+ÁFA összegben határoztak meg. A szerződés 2.2. pontja értelmében az eljárás alá vont ügyvéd a megbízási díjára jogosult volt felszabadítani a letett összeg egy részét a megbízó és a letevő letéti szerződésben rögzített kérése alapján.

Az eljárás alá vont ügyvéd, mint letéteményes letéti szerződést is kötött a letevővel, valamint a bejelentővel, mint jogosulttal.

A letéti szerződés 1. pontja szerint a letevő és jogosult között megállapodás jött létre, amely értelmében a letevő, mint a jogosult korábbi zárvatársa, a jogosulttól és annak családjától több részletben kapott kölcsönösszegeket a letevő vagyoni helyzetének helyreállítását követően haladéktalanul, lehetőleg egy összegben, annak kamataival és járulékaival együtt jogosult időpontbeli meghatározásakor visszafizetni.

A szerződés 2. pontja szerint a letétbe helyezett 2.600.000 Ft összeget a letéti szerződésben meghatározott feltételek szerint teljesíti a letéteményes jogosultnak.

A 3. pont értelmében a letétbe helyezett összeget letéteményes az 1. pontban foglalt szóbeli megállapodás alapján, tekintettel jogosult vagyoni helyzetében beállt romlásra - több részletben köteles megfizetni a jogosult kezeihez, a letevő iránymutatásai szerint.

A letevő a letéti szerződésben rögzített összeget az eljárás alá vont ügyvédnél letétbe helyezte, amelyből a jogosult rendelkezései alapján, a letevő egyetértésével összesen 1.100.000 Ft összeg a jogosult érdekében és javára, az általa megjelöltek szerint kifizetésre került.

A bejelentő a perújításra vonatkozó ügyvédi megbízási szerződést bizalmatlanság okán felmondta, amely tény a felek írásban rögzítettek azzal, hogy egymással a megbízási díj tekintetében elszámoltak. Megbízási díj fizetésére ténylegesen nem került sor.

A bejelentő a letéti szerződést szóban felmondta.

A letevő és az eljárás alá vont ügyvéd, mint letéteményes az ügyvédi letéti szerződés felbontásáról szóló megállapodást írtak alá, amelyen félként szerepel a bejelentő, mint jogosult, az iratot azonban ő nem írta alá.

Az eljárás alá vont ügyvéd a nála letétbe helyezett összegből fennmaradt 1.500.000 Ft összeget a letevő részére a bejelentő, mint jogosult előzetes engedélye, hozzájárulása nélkül visszaadta, mely eljárás a letéti szerződés 6. pontjával és a letét kiadására vonatkozó jogszabályokkal is ellentétben állt.

A BÜK Letétkezelő Nyilvántartási Rendszerének adatai szerint a letéti szerződés alapján letétbe helyezett 2.600.000 Ft letéti összeg tekintetében az eljárás alá vont ügyvéd részéről semmilyen bejelentés nem történt.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a tárgyalást megelőzően vitatta a fegyelmi felelősségét, írásbeli észrevételeiben arra hivatkozott, hogy a pénzletétet őrzésre vette át, és azt azért fizette vissza a letevő részére, mert a letevő elsődleges célja a kölcsön visszafizetésén túl a bejelentő perújításra vonatkozó megbízásának finanszírozása volt, és a letevő a letéti szerződést azért mondta fel, mert tudomást szerzett arról, hogy a bejelentő a perújításra szóló ügyvédi megbízást felmondta.

Hivatkozott arra, hogy a bejelentő, illetve a bejelentő által megjelölt személy részére három részletben összesen 1.100.000 Ft-ot a letét terhére kifizetett, a fennmaradó 1.500.000 Ft-ot pedig a letevő részére visszafizette, mert a megbízási szerződés szerinti ügyvédi munkadíját végül nem érvényesítette.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a bejelentő azon hivatkozása, miszerint engedélyeznie kellett volna a letét letevő részére történő visszafizetését, jelen ügyben nem releváns, mivel a letéti szerződés 4. pontja a szerződés megszűnésével egyidejűleg kötelezte őt a visszafizetésre.

Kiegészítő nyilatkozatában utalt arra is, hogy a letéti szerződést nemcsak a letevő, hanem szóban a bejelentő is felmondta és a bejelentőt a letéti összeg letevő részére történő visszafizetéséről is tájékoztatta.

A fenti védekezés ellenére az eljárás alá vont ügyvéd a tárgyaláson tett nyilatkozataiban elismerte fegyelmi felelősségét.

Elismerte, hogy a letéti szerződés megkötésének tényét, a letét mozgását, és megszűnését sem jelentette be a Kamara letétnyilvántartási rendszerébe.

Elismerte, hogy a letéti szerződés nem felel meg a letéti szerződéssel szemben elvárt követelményeknek, az abban foglalt feltételek, a rendelkezési jog, a letét megszűnésének szabályai nem kellően konkrétak, pontosak, egyben ellentmondásosak, nem tartalmazznak a letétkezelésre vonatkozó határidőket sem.

Elismerte, hogy a háromoldalú megállapodást a letevő a jogosult nélkül nem volt jogosult megszüntetni.

Ezzel elismerte, hogy a nála letétbe helyezett 2.600.000 Ft összegből fennmaradt 1.500.000 Ft összeget a letevő részére a bejelentő, mint jogosult előzetes engedélye, hozzájárulása nélkül adta vissza, amely eljárás a letéti szerződés 6. pontjával és a letét kiadására vonatkozó jogszabályokkal is ellentétben állt. A kifizetéssel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a letétet a letevőtől őrzésre vette át, ezért gondolta úgy, hogy vele is kell elszámolnia.

Az eljárás alá vont ügyvéd elismerte továbbá, hogy a kifizetés megtörténtéről, a letét megszűnéséről a bejelentőt csak két évvel később – a bejelentés benyújtását megelőzően – tájékoztatta.

A letevő tanúvallomásaiban a bejelentővel egyezően úgy nyilatkozott, hogy az eljárás alá vont ügyvédnél 2.600.000 Ft-ot helyezett letétbe, melyből az általa 1.100.000 Ft-ban elismert összegű kölcsöntartozás kifizetése után letétben maradt – az ügyvédi munkadíj megfizetését biztosító – 1.500.000 Ft-ot az eljárás alá vont ügyvéd a letéti szerződés megszüntetésére tekintettel részére hiánytalanul visszafizette.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos a lefolytatott bizonyítás eredményére tekintettel végindítványában az eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat a bejelentő tájékoztatásának hiányát érintő kiegészítésével fenntartotta és annak megállapítását indítványozta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd 1 rb. szándékos, folytatólagosan megvalósított fegyelmi vétséget követett el. Arra hivatkozva, hogy a letétkezelésre vonatkozó szinte valamennyi tételes szabály megszegésre került, az időmúlástól és az enyhítő körülményektől függetlenül végrehajtásában felfüggesztett kizárás fegyelmi büntetésre tett indítványt azzal, hogy a FESZ 40. § (2) bekezdése alapján az átalányköltség viselésére is kérte kötelezni az eljárás alá vont ügyvédet.

Az eljárás alá vont ügyvéd a felelőssége teljes elismerése mellett arra hivatkozott, hogy a letéttel a letevővel elszámolt, a fegyelmi vétség elkövetése szakmai tévedés és személyi körülményeinek együttes következménye.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

Az elkövetéskor hatályos ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. tv. (a továbbiakban: Üttv.) 107. § a) pontja szerint *fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.*

Az Üttv. 1 § (3) bekezdés szerint *az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia.*

Az Üttv. 47. § (1) bekezdése szerint az ügyvéd, ügyvédi iroda és az európai közösségi jogász (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: ügyvéd)

a) a megbízás teljesítéseként,

b) a megbízáshoz kapcsolódó eljárási cselekmények költségének teljesítésére, vagy

c) a megbízáshoz kapcsolódóan megőrzésre

pénzt, készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, utalványt, értékpapírt vagy más okiratot vehet át, őrizhet és kezelhet letétként.

Az Üttv. 47. § (4) bekezdése alapján az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott letét kezelésére irányuló szerződést a letevő akkor mondhatja fel, ha arra a letéti szerződés kifejezetten feljogosítja.

Az Üttv. 51. § (1) bekezdése alapján az ügyvéd az általa kezelt, a kötelező legkisebb munkabér havi összegének kétszeresét elérő letétek adatait és azok változását a letétkezelés biztonsága és a letétkezelésre vonatkozó szabályok hatékony ellenőrizhetősége érdekében a területi ügyvédi kamarák által működtetett elektronikus letéti nyilvántartásban rögzíti.

A (2) bekezdés szerint az elektronikus letéti nyilvántartásban rögzíteni kell

a) a letétkezelő ügyvéd nevét és kamarai azonosító számát,

b) a letéti szerződés ügyazonosítóját,

c) a letét típusát,

d) a letét tárgyát,

e) ha a letétkezelő ügyvéd a letétet alszámlán helyezi el, az alszámla számát,

f) pénztétel esetében a ténylegesen letétben levő pénz összegét és devizanemét,

g) a letéti szerződés megkötésének, módosításának, illetve megszűnésének a dátumát,

h) az adatok letéti nyilvántartásban való rögzítésnek, illetve a rögzített adatok módosításának a dátumát.

A (3) bekezdés rögzíti, hogy a (2) bekezdésben meghatározott adatokat, illetve azok változását az ügyvéd a letéti szerződés megkötésétől, illetve a (2) bekezdésben meghatározott adatok változásától számított egy munkanapon belül minősített elektronikus aláírásával és időbélyegzővel ellátott elektronikus nyilatkozat megtételével rögzíti. Az elektronikus nyilvántartás a letéthez egyedi azonosító számot rendel.

A 8/1999. (III.22.) MÜK szabályzata az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (ÜESZ.) 3/2. pontja szerint Az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani. Az ügyvéd nem működhet közre, ha az a hivatásával nem egyeztethető össze, így különösen, ha a közreműködést olyan jogügyletbe kéri, amely jogszabályba ütközik, vagy jogszabály megkerülésére irányul.

Az ÜESZ. 3/4. pontja alapján tilos minden olyan ténykedés, mely ellentétes a megbízó jogos érdekével.

Az ÜESZ. 12/4. pontja kimondja, hogy az ügyvéd különösen kerülje el, hogy indokolatlan késedelemmel, tájékoztatás elmulasztásával, személyes kapcsolattartás mellőzésével, vagy más hasonló magatartás tanúsításával, személyes kapcsolattartás mellőzésével vagy más hasonló magatartás tanúsításával a megbízónak az ügyvédségbe és az ügyvédi tevékenységbe vetett általános bizalma megrendüljön.

A 4/1999. (III.1.) MÜK szabályzat az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről 1.1.1. pontja szerint ügyvédi letétnek minősül az ügyvéd részére - az Üt. 5. §-a (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti, az ügyvédi megbízáshoz kapcsolódóan - meghatározott rendeltetéssel (céllal) írásbeli megállapodás alapján átadott pénz vagy más letétbe helyezhető érték.

Az 1.1.4. pont alapján teljesítési letét esetében a letéteményes azzal a rendeltetéssel vesz át pénzt vagy értéket elszámolási kötelezettség mellett, hogy azt más, harmadik személy részére az ügyfél rendelkezése szerint fizesse ki, vagy adja át.

Az 1.1.5. pont szerint az ügyvéd üzletszerűen letétörzéssel nem foglalkozhat, letétet csak ügyvédi tevékenysége során vállalt megbízáshoz kapcsolódóan és azzal összefüggésben őrizhet, annak időleges hasznosítását a letevő hozzájárulásával sem végezheti.

A 2.1. pont rögzíti, hogy *a letéti szerződés minimális tartalmára a Magyar Ügyvédi Kamara a gyakorlat egységesítése érdekében ajánlást adhat ki.*

A 2.2. pont alapján *ügyvéd letétet csak a letét céljának megfelelő rendeltetéssel vehet át, tilos minden olyan megállapodás, amely az ügyvédet a letét hasznosítására vagy egyéb gazdasági felhasználásra hatalmazza fel.*

A 2.3. pont szerint *tilos a letéti szerződésben bármilyen olyan tájékoztató szöveg alkalmazása, amely a valóságnak nem, vagy csak részben felel meg, különösen tilos olyan megtévesztő tájékoztatás, amely a letevő bizalmának megerősítését célozza.*

-.-

A Fegyelmi Tanács a fegyelmi biztos végindítványában foglaltakkal a fentiek szerint egyetértve azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd konkrét megbízáshoz nem kapcsolható letét kezelését vállalta. A perújításra vonatkozó megbízás és a letét kezelésének célja között összefüggés nem volt megállapítható, nem kapcsolódott ügyvédi megbízás a letevő és jogosult kölcsönügyletéhez sem, az ügyvédi letétnek pedig nem lehet célja az ügyvédi munkadíj rendelkezésre állásának biztosítása.

Az ügyvédi letét célja a szerződő felek szerződésből eredő jogainak és kötelezettségeinek biztosítása, melynek garanciája, hogy a letéti szerződés világos, egyértelmű szabályokat tartalmaz a letét céljára, kezelésére, és a megszűnésére.

A lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható, hogy a letét azzal a céllal került az eljárás alá vont ügyvédhez, hogy letevő a bejelentő felé fennálló tartozását abból rendezze, így a felek kétséget kizáróan teljesítési letétet kívántak létrehozni. A letéti szerződés éppen erre tekintettel nem tartalmazott olyan kikötést, miszerint a letét kezelésére vonatkozó szerződést a letevő felmondhatja.

Az írásban kötött szerződést írásban lehet felmondani, a háromoldalú szerződést a bejelentő írásos nyilatkozata nélkül megszüntetni nem lehet és enélkül a letétnek a letevő részére történő visszafizetésére sincs lehetőség.

Az eljárás alá vont ügyvéd tehát nem csupán a letét létesítésével, de a letét kezelésével kapcsolatos hivatásrendi szabályokat is megszegte, a letét keletkezését és mozgását a Kamarai nyilvántartásba nem jelentette be, azt jogosultság nélkül fizette vissza a letevőnek és megszegte a megbízó tájékoztatására vonatkozó szabályokat is.

Erre tekintettel a Fegyelmi Tanács azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az Üttv. 1. § (3), 47. § (1), 51. § (1)-(3) bekezdésében, valamint az ÜESZ 3/2., 3/4., és 12/4. pontjaiban és a Letétkezelési Szabályzat 1.1.1., 1.1.4., 1.1.5., 2.2. és 2.3. pontjában foglalt rendelkezések megszegésével 1 rendbeli szándékos, folytatólagosan megvalósított fegyelmi vétséget követett el.

A Fegyelmi Tanács a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelte a letétkezeléshez kapcsolódó többszörös szabályszegést és azt, hogy a letétkezelési szabályok megsértésében megvalósuló fegyelmi vétség fokozottan alkalmas az ügyvédségbe vetett közbizalom csorbítására.

Ugyanakkor nyomatékosan enyhítő körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a felelősséget mindenre kiterjedően elismerte, megbánást tanúsított.

Az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előélete alapján a legsúlyosabb büntetés kiszabását a Fegyelmi Tanács nem látta indokoltnak.

Fentiekre tekintettel az összes körülmény figyelembevételével a Fegyelmi Tanács az Üttv. 108. § b) pontjában írt pénzbírság fegyelmi büntetést alkalmazta, annak mértékét pedig az Üttv. 109. § (1) és (2) bekezdése alapján – az eljárás alá vont ügyvéd személyi körülményeit és jövedelmi viszonyait figyelembevéve – állapította meg, mert álláspontja szerint az így kiszabott fegyelmi büntetés a prevenció céljai megvalósulását is kellőképpen szolgálja.

A Fegyelmi Tanács az Üttv. 142. § (2) bekezdése és a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK Szabályzat (FESZ) 40.2. a) pontja alapján kötelezte az eljárás alá vont ügyvédet a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére.

A Fegyelmi Tanács határozata 2021. szeptember 9. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2021. F. 124.)